

PEDAGOGÍA DE LA SOSTENIBILIDAD: CAMINOS ESCOLARES EN SECTORES POPULARES DE LA CIUDAD - ACTUACIONES EN LOS CAMINOS ESCOLARES EN SABADELL

DESCRIPCIÓN

El objeto principal de la Operación es generar una cultura más inclusiva de la movilidad sostenible en los centros educativos de Sabadell, a la vez que informar y dar seguridad a los recorridos principales que llegan a los centros escolares.

El camino escolar seguro e inclusivo es aquel que permite fomentar a la comunidad educativa un recorrido seguro, inclusivo, coherente y universal, sin distinción social y en plena igualdad.

La operación “Actuaciones en los caminos escolares en Sabadell” ha supuesto un aumento en el número de desplazamientos urbanos a pie y en bicicleta, mejorando el confort y la seguridad de la comunidad educativa. Se ha trabajado tanto en el diseño como en la mejora de la señalización viaria.

Esta iniciativa tiene un gran apoyo de la ciudadanía que ha mostrado su interés a través de procesos participativos donde el proyecto Caminos Escolares Seguros hacia las escuelas e institutos de Sabadell, ha tenido una amplia aceptación.

También desde la dirección de las escuelas y la AMPA de algunos centros públicos de Sabadell se han iniciado proyectos innovadores dirigidos a la inclusión social, la lucha contra la discriminación y la pobreza y por la sostenibilidad.

Sabadell era una de las tres ciudades, de más de 10.000 habitantes, con más segregación escolar de Catalunya en el 2016, ahora se sitúa en el número 15 y se sigue trabajando para mejorar. Para evitar esta segregación se impulsan proyectos como el relacionado en las escuelas de máxima complejidad y que acogen al alumnado más vulnerable.

Las tres escuelas seleccionadas entre las 60 públicas que existen en Sabadell para formar parte del EDUSI están situadas colindando con los barrios que se

La escuela Sant Julià está situada en el extremo sur-oriental del barrio de Ca n'Oriac, colindando con el de Can Puiggenner, uno de los dos barrios con los habitantes más vulnerables. Parte de los alumnos de esta escuela provienen de Can Puiggenner especialmente de núcleos como la Planada del Pintor y el Torrent del Capellà.

La Escuela Samuntada se encuentra en el extremo norte-oriental de la zona centro, pero al otro lado de la Gran Vía (cinturón que limita la parte central de la ciudad), en la bajada al Rio Ripoll y da servicio a alumnos provenientes de distintos barrios, entre ellos Can Puiggenner y sobre todo a los situados al otro lado del río, el barrio de la Serra, uno de los dos barrios con los habitantes más vulnerables principalmente de los núcleos de La Salut y el Raval d'Amàlia.

La Escuela Joaquim Blume está situada en el extremo sur-oriental del barrio de Sant Oleguer colindando con los barrios de La Serra y La Creu de Barberà, ambos con bajo nivel socio-económico y alta vulnerabilidad.

Estas inversiones mejoran el nivel de estos barrios y se trabaja para reducir el abandono escolar, y mejorar el nivel de vida y formación en estas partes de la ciudad.

El coste de la actuación es de **460.306,29 €** con una ayuda total de **230.153,14 €** con cargo al Fondo Europeo de Desarrollo Regional (FEDER).

A continuación, se presentan los argumentos que hacen que este proyecto sea considerado como Buena Práctica, de acuerdo con los criterios definidos a estos efectos:

Criterio 1: Elevada difusión entre los beneficiarios y el público en general.

En el inicio de la operación se realizó la correspondiente difusión de la financiación europea en la licitación y adjudicación, en la plataforma de contratación, además de detallarla en las distintas presentaciones del proyecto EDUSI_Sabadell.

<https://contractaciopublica.cat/ca/detall-publicacio/edbe73b8-a31c-cf0c-6dfa-d41fcc3a52f9/76370594>

<https://contractaciopublica.cat/ca/detall-publicacio/f6e48a8a-9db3-9deb-24d8-a0fa74dbf410/200147909>

<https://contractaciopublica.cat/ca/detall-publicacio/200099866>

Se creó la página web de la EDUSI_Sabadell donde se detalla toda la información de las líneas de actuación, entre ellas la OT903 correspondiente a

las Actuaciones en caminos escolares en Sabadell, con toda la documentación asociada.

<https://web.sabadell.cat/projecte-edusi>

4. Promoure la inclusió social i lluita contra la pobresa i qualsevol forma de discriminació [Objectiu Temàtic 9]

- Reversió del patrimoni industrial en espais estratègics per a la innovació i la cohesió social [OT901]
- Pedagogia de la Sostenibilitat: Camins escolars en sectors populars de la ciutat [OT903]
- Impuls de col·laboracions entre l'Estratègia DUSI i els centres d'FP i escoles en barris emergents [OT904]
- Rehabilitar el patrimoni municipal d'habitatges en habitatges del Fons d'Emergència Social [OT905]
- Implantar l'Agència Municipal del Lloguer pel lloguer d'habitatges desocupats i/o en venda [OT906]

Se han realizado los siguientes tipos de difusión:

- Actividades y actos públicos
- Difusión en medios de comunicación
- Se ha realizado publicaciones
- Se ha informado a través de la página web
- Se ha editado distintos tipos de cartelería
- Se han enviado instrucciones internas sobre la operación

<http://web.sabadell.cat>

NOTÍCIES

13 MARÇ 2019 L'Ajuntament impulsa actuacions a més d'una vintena de centres educatius per afavorir la mobilitat segura als entorns escolars

L'Estratègia EDUSI destinarà més de 420.000 € a consolidar els entorns escolars segurs a la ciutat

Amb l'objectiu d'afavorir una mobilitat segura als entorns escolars, l'Ajuntament ha impulsat des de finals del 2015 múltiples mesures als entorns de més d'una vintena de centres educatius de la ciutat.

Aquestes accions, fruit d'un treball transversal, han comptat amb la col·laboració dels centres. Són actuacions diverses, que van des de la implantació de pilons a les voreres fins a la restricció al trànsit rodat en determinats carrers a les hores d'entrada i sortida d'escola, passant per la millora de la senyalització, col·locació de semàfors o trasllat de parades de bus, entre altres.

Aquestes accions no només tindran continuïtat, sinó que es potenciaran en el marc de l'Estratègia de Desenvolupament Urbà Sostenible Integrat (EDUSI), que ha rebut finançament dels Fons Europeus de Desenvolupament Regional (FEDER). Aquesta estratègia preveu desenvolupar projectes d'estudi de camins escolars, generar espais de seguretat i autonomia per als infants i dur a terme actuacions de millora de l'espai públic. A més, es faran tallers per conscienciar els infants amb la nova cultura de la mobilitat. El projecte destinarà els propers anys 423.513 euros a consolidar els entorns escolars segurs a la ciutat.

L'objectiu és vetllar per la seguretat dels infants i joves, promovent alhora la mobilitat sostenible i l'adopció d'hàbits saludables entre la ciutadania. En aquest sentit, el tinent d'alcalde i regidor d'Educació, Joan Berlanga, ha explicat que

són una línia d'actuació prioritària per al Govern municipal i per això hem posat en marxa nombroses actuacions que s'incrementaran els propers mesos". Berlanga, ha afegit que "per avançar en seguretat, cal treballar alhora per una mobilitat on predominin els desplaçaments a peu o amb transport públic, de manera que s'eviti la concentració de cotxes als entorns escolars. En aquest camí, cal la implicació de tothom. Des de l'administració, cal donar facilitats per a aquest model i cal que les famílies, en alguns casos, introdueixin un canvi d'hàbits

Fons Europeus de Desenvolupament Regional. **FEDER**
Una manera de fer Europa

Fons Europeus de Desenvolupament Regional. **FEDER**
Una manera de fer Europa

13 MARÇ 2019 L'Ajuntament impulsa actuacions a més d'una vintena de centres educatius per afavorir la mobilitat segura als entorns escolars

L'Estratègia EDUSI destinarà més de 420.000 € a consolidar els entorns escolars segurs a la ciutat

Amb l'objectiu d'afavorir una mobilitat segura als entorns escolars, l'Ajuntament ha impulsat des de finals del 2015 múltiples mesures als entorns de més d'una vintena de centres educatius de la ciutat.

Aquestes accions, fruit d'un treball transversal, han comptat amb la col·laboració dels centres. Són actuacions diverses, que van des de la implantació de pilons a les voreres fins a la restricció al trànsit rodat en determinats carrers a les hores d'entrada i sortida d'escola, passant per la millora de la senyalització, col·locació de semàfors o trasllat de parades de bus, entre altres.

Aquestes accions no només tindran continuïtat, sinó que es potenciaran en el marc de l'Estratègia de Desenvolupament Urbà Sostenible Integrat (EDUSI), que ha rebut finançament dels Fons Europeus de Desenvolupament Regional (FEDER). Aquesta estratègia preveu desenvolupar projectes d'estudi de camins escolars, generar espais de seguretat i autonomia per als infants i dur a terme actuacions de millora de l'espai públic. A més, es faran tallers per conscienciar els infants amb la nova cultura de la mobilitat. El projecte destinarà als propers anys 423.513 euros a consolidar els entorns escolars segurs a la ciutat.

12 DESEMBRE 2017 Llum verda a la licitació de les obres per remodelar els entorns de les escoles de Sant Julià, Samuntada i Joaquim Blume

Aquest projecte està finançat al 50% pel fons Europeu de Desenvolupament Regional (FEDER)

La Junta de Govern Local ha aprovat avui l'expedient de contractació de les obres per millorar els entorns de les escoles de Sant Julià, Samuntada i Joaquim Blume. Les actuacions als tres centres educatius compten amb un pressupost de 418.810,79 euros, són projectes EDUSI i estan cofinançats al 50% pel Fons Europeu de Desenvolupament Regional FEDER.

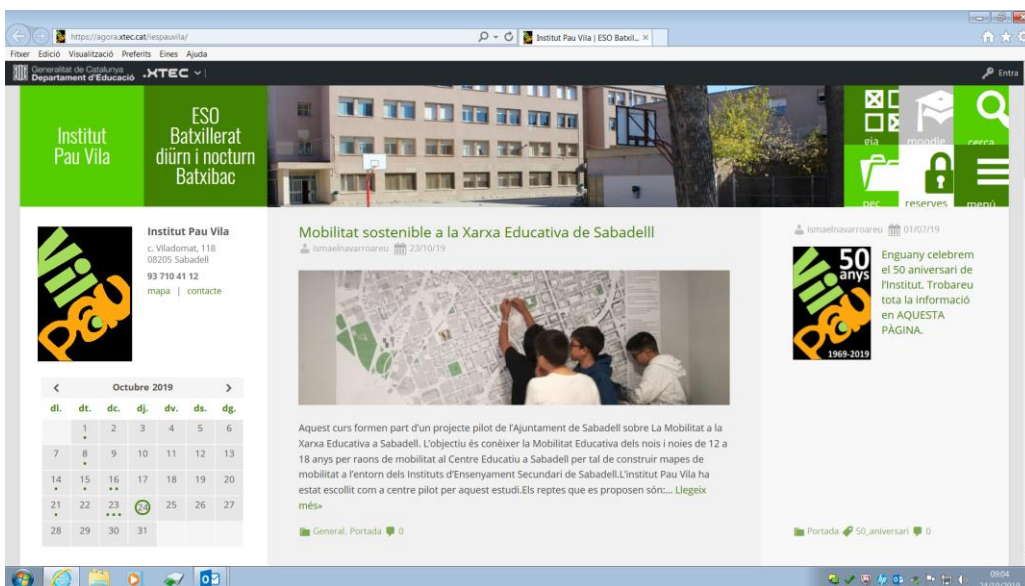
Els projectes preveuen mesures de gestió del trànsit i millores en l'espai públic com ara l'ampliació de voreres o dels espais d'estada propers al centre. També s'inclouen millores en el verd urbà, accions en la calçada com ara reductors de velocitat, passos de vianants elevats i la millora de la seguretat en els encreuaments. Aquestes actuacions s'executaran de manera tàctica, utilitzant pintura i elements de mobiliari. Per a l'elaboració de la proposta, s'han dut a terme taules de treball amb les comunitats educatives i enquestes a l'alumnat, com agents principals.

A banda d'aquestes actuacions, hi ha previstes altres per millorar els entorns escolars. En total, l'Ajuntament destinarà més d'1 milió d'euros a accions per aconseguir una mobilitat més segura als entorns de totes les escoles de la ciutat. Per exemple, la setmana passada es va donar llum verda a la licitació de les **obres per millorar la seguretat i la senyalització** a 16 centres educatius. També s'ha treballat en la renovació dels accessos a l'Escola Pau Casal i s'ha transformat el carrer de la Indústria. A més, es durà a terme la millora de la senyalització a 92 centres escolars amb fons EDUSI.

Fons Europeus de Desenvolupament Regional. **FEDER**
Una manera de fer Europa

Proyecto de concienciación de los alumnos con la movilidad sostenible:

The screenshot shows the website for Institut Pau Vila. On the left, there is a calendar for October 2019. The main content area features a news article titled "Mobilitat sostenible a la Xarxa Educativa de Sabadell" with a photo of students looking at a map. To the right, there is a sidebar with a "50 anys" anniversary banner for the year 1969-2019.

<	Octubre 2019							>
dl.	dt.	dc.	dj.	dv.	ds.	dg.		
	1	2	3	4	5	6		
7	8	9	10	11	12	13		
14	15	16	17	18	19	20		
21	22	23	24	25	26	27		
28	29	30	31					

Mobilitat sostenible a la Xarxa Educativa de Sabadell
Aquest curs formen part d'un projecte pilot de l'Ajuntament de Sabadell sobre La Mobilitat a la Xarxa Educativa a Sabadell. L'objectiu és conèixer la Mobilitat Educativa dels nois i noies de 12 a 18 anys per raons de mobilitat al Centre Educatiu a Sabadell per tal de construir mapes de mobilitat a l'entorn dels Instituts d'Ensenyament Secundari de Sabadell. L'Institut Pau Vila ha estat escollit com a centre pilot per aquest estudi. Els reptes que es proposen són... Ulegeix més»

50 anys
1969-2019
enguany celebrem el 50 aniversari de l'Institut. Trobareu tota la informació en AQUESTA PÀGINA.

Fons Europeus de Desenvolupament Regional. **FEDER**
Una manera de fer Europa

The screenshot shows a web browser window displaying a page from the XTEC website. The page title is "Mobilitat sostenible a la XA...". The content is organized into several sections:

- News/Articles:** A list of recent news items, including "Revista Pau Vila 6, 2018-2019", "Mobilitat sostenible a la Xarxa Educativa de Sabadell", and "Comencem les celebracions del 50 aniversari amb teatre".
- Etiquetes (Tags):** A list of tags such as "Activitats", "Anglès", "Aprentatge-servei", "Beques Biologia", "Calendari escolar", "Castella Català", "Ciències Naturals", "CONCURSOS", "Dones", "Dibuix", "Educació", "Física", "ESQ", "Español", "Filosofia", "Fotos", "Francès", "Física i Química", "Geografia i Història", "Horari", "Imatge i comunicació", "Inici curs", "Llatí", "Llibres de text", "Matemàtiques", "Música", "Notícies", "Ocupació", "Pau Vila", "Portes obertes", "Premis", "Projectes", "Proves", "Sant Jordi", "Solidaritat", "Sortides", "Taller", "Teatre", "Tecnologia", "Treball de recerca", "Tutoria", "Usos", "Xerrades".
- Arxius (Archive):** A list of dates from October 2019 back to June 2017.
- Main Content:** A list of bullet points under the heading "Impulsar el canvi d'hàbits en els desplaçament als Centres Educatius". The points include: "Reducir les emissions de CO2 en els desplaçaments als centres educatius, per la millora de la qualitat de l'aire i contra el Canvi Climàtic", "Impulsar la mobilitat saludable i l'esport, lluitar contra el sedentarisme i l'obesitat", "Recuperar l'espai públic perdut a causa del vehicle privat", "Dissenyar recorreguts segurs compartits", and "Fomentar l'autonomia de l'escolar i de la comunitat amb mobilitat sostenible".
- Methodology:** A paragraph stating "La metodologia de treball es farà mitjançant accions per mesurar, opinar, comparar, planificar, dissenyar i executar." and "Les fases del projecte consistiran primer en passar una enquesta a tots l'alumnat i professorat per conèixer els seus hàbits de desplaçament fins a l'institut."
- Implementation:** A paragraph stating "Posteriorment, des de l'Ajuntament, realitzaran la comparació i planificació per tal d'elaborar memòria, plànols i itineraris dels recorreguts actuals, possibles propostes d'actuació, proposar millores per la mobilitat activa a nivell tàctic als entorns del centre educatiu, conèixer la necessitat d'estacionament de bicicletes per cada centre educatiu, millorar la formació a l'institut pel que fa la Mobilitat Sostenible i difondre la mobilitat sostenible als centres educatius."
- Activities:** A paragraph stating "Al centre, es realitzarà un panell físic tipus mapa, exposat en el vestíbul del Centre, on els nois i noies que accedeixen habitualment al centre en bicicleta dibuixaran el recorregut d'anada i tornada. En podreu veure els primers moments en les imatges que adjuntem aquest reportatge."
- Community Action:** A paragraph stating "Paral·lelament, es farà una acció d'aprenentatge-servei o servei comunitari que consistirà en la preparació i realització d'una "bicicletada" pel voltant de l'institut com a commemoració del 50è aniversari del INS Pau Vila."
- Impact:** A paragraph stating "Esperem que tot plegat tingui una gran repercussió en els hàbits dels vostres fills i filles i també en el medi ambient."
- Conclusion:** A paragraph stating "Aquesta acció està emmarcada dins d'una bona pràctica de l'estratègia EDUSI Sabadell, cofinançada pel fons FEDER"

The bottom part of the screenshot shows a video player with a play button and a progress bar at 0:03 / 0:03. The video content is partially obscured by the player interface.

https://drive.google.com/file/d/1_8pv4G6kWnCmE-3TjOly944GeS1sw4IN/view

Criterio 2: Incorporación de elementos innovadores

Los aspectos innovadores que han proporcionado la implementación de esta operación son el cambio de modelo de movilidad, la regeneración física, económica y social del entorno urbano a través de estrategias urbanas integradas. También se ha concretado con cambios de materiales de pavimentación, señalización e incluso de sección de tipos de viales.

Las secciones que se han llevado a cabo en esta operación disponen de elementos de innovación social y tecnológica, tanto por su diseño como por su aplicación.

Criterio 3: Adecuación de los resultados obtenidos a los objetivos establecidos

La Operación ha supuesto un impacto directo en la ciudadanía, concretamente en la población más vulnerable como son los niños, las familias y toda la comunidad educativa.

Da respuesta a sus necesidades y demandas.

La creación de una red de caminos escolares, prevé aumentar el número de desplazamientos urbanos a pie y en bicicleta previstos según el Plan de Mejora de la Calidad del Aire, dentro del Plan Director de la Bicicleta y del Plan Directores de Espacios abiertos de la ciudad.

Con el impulso de una movilidad más sostenible, se difunde de forma equitativa y universal, el cambio hacia un modelo de movilidad más sostenible por los ciudadanos del mañana, que son los niños y niñas de las escuelas actuales.

Criterio 4. Contribución a la resolución de un problema o debilidad regional.

La operación contribuye a generar una cultura más inclusiva de la movilidad sostenible a los centros educativos de Sabadell, a la vez que informar y dar seguridad a los recorridos principales que llegan a los centros escolares.

El camino escolar seguro e inclusivo es aquel que permite fomentar a la comunidad educativa un recorrido seguro, inclusivo, coherente y universal, sin distinción social y en plena igualdad.

La operación "Actuaciones en los caminos escolares en Sabadell" ha permitido un incremento en el número de desplazamientos urbanos a pie y en bicicleta, mejorando el confort y la seguridad de la comunidad educativa.

Criterio 5. Alto grado de cobertura sobre la población a la que va dirigido.

Esta operación ha supuesto un impacto directo en la ciudadanía, concretamente en la población más vulnerable como son los niños, las familias y toda la comunidad educativa.

La mejora de los equipamientos educativos y todo su entorno, sobre todo en los más segregados favorece la singularización de estos centros y la reducción de la segregación. Supone un beneficio para todos los niños y niñas de estos centros y para la familias, ayudan a generar más vinculación y sentimiento de

pertenencia a un colectivo y mejora la visibilidad de la ciudad en general creando nuevas formas de participar en la vida de la ciudad.

Criterio 6. Consideración de los criterios horizontales de igualdad de oportunidades y sostenibilidad ambiental.

Esta operación contribuye a mejorar la igualdad de oportunidades, la movilidad, la accesibilidad universal y la mitigación y/o adaptación al Cambio Climático. Por una parte, por la inclusión social que generan los caminos escolares en sí mismos y las nuevas sinergias creadas. Y por otra, por la reducción del uso del vehículo privado con la consiguiente reducción de emisiones. Propicia el cambio de punto de vista, modificar la focalización de las prioridades de paso, el cambio de velocidad y la inclusión social o igualdad.

Criterio 7. Sinergias con otras políticas o instrumentos de intervención pública.

Esta Operación ha contribuido a reforzar sinergias municipales y de trabajo en red por su transversalidad. Las operaciones que se han llevado a cabo son: Programa Ciudad y Escuela, el Plan para la Equidad y Éxito Educativo, la Mesa de Movilidad y acciones como el beso y Adiós y Fer Barri, entre otros.